

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 9P/323/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7516215922
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dudíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2017:7516215922.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti K. všetci trvale bytom Obec D., toho času umiestnené v Detskom domove Košická Nová Ves, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, deti rodičov Z. K., nar. X.X.XXXX, trvale bytom B. D., toho času N. XX, Y., a W. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. D., v konaní o zrušenie ústavnej starostlivosti

rozhodol:

I. Ruší u maloletých detí N. K., nar. XX.XX.XXXX, N. K., nar. X.X.XXXX, I. K., nar. X.XX.XXXX, M. K., nar. X.X.XXXX a N. K., nar. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, číslo konania 19P 100/2014-54, zo dňa 25.3.2015.

II. Maloleté deti N., N., I., M. a N. zveruje do osobnej starostlivosti matky.

V. B. je povinný prispievať na výživu maloletých detí N., N., I., M. a N., na každé z detí mesačne sumou rovnajúcou sa XX% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa, určeného zákonom č. XXX/XXXX Z.z. o životnom minime v platnom znení, vždy do XX-eho dňa v mesiaci vopred do rúk matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. G. otca s maloletými deťmi neupravuje.

odôvodnenie:

1. I. maloletých detí K. podala súdu návrh na zrušenie ústavnej výchovy, ktorá bola nariadená u maloletých detí K. rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č.k. 19P/100/2014 zo dňa 25.3.2015, pričom maloleté deti K. boli už skôr, z dôvodu že deťom hrozilo nebezpečenstvo ohrozenia života a zdravia z dôvodu straty bývania, uznesením Okresného súdu Košice - okolie č.k. 19PPOm/1/2014 zo dňa 6.3.2014 zverené do dočasnej starostlivosti Strediska krízovej intervencie na Adlerovej 4, Košice. Po právoplatnosti rozsudku o nariadení ústavnej starostlivosti 7.5.2015 boli maloleté deti umiestnené v Detskom domove Košická Nová Ves.

2. Maloleté deti K. sa narodili z manželstva Z. K., nar. X.X.XXXX a W. K., nar. XX.X.XXXX. I. bolo rozvedené rozsudkom B. súdu Y. - okolie č.k. XXP/XX/XXXX zo dňa XX.X.XXXX. Na čas po rozvoze manželstva maloleté deti boli ponechané v ústavnej starostlivosti.

3. I. maloletých detí žije toho času s druhom Z. S., nar. X.XX.XXXX v Y. na N. ulici XX. Druh je invalidný dôchodca. Je slobodný, má tri pľnoleté deti, ktoré sú už samostatné. Matka je nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 61,50 eur. Bývajú spolu v záhradnej chatke upravenej na celoročné bývanie. Žijú spolu od roku 2014 a od toho času prejavuje skutočný záujem o deti. Deti navštevuje spolu s druhom, pričom tieto trávajú v ich domácnosti víkendy

a krátkodobé pobyty. Deťom pripravili ďalšiu izbu, nakoľko matka za podpory druhu je rozhodnutá zabezpečiť osobnú starostlivosť o deti.

4. Toho času sú maloleté deti Júlia, René a Július uvoľnené na dlhodobý pobyt. N. navštevuje 1. ročník G. odbornej školy na Z. ulici v Y., odbor pomocná sila v kuchyni. M. navštevuje 2. ročník a N. 1. ročník F. školy na K. ulici v Y. I. N. a I. trávia v rodine víkendy, zatiaľ sú umiestnené v samostatnej skupine detského domova v F., kde aj navštevujú základnú školu.

5. Matka od umiestnenia detí prejavuje o nich skutočný záujem, ich otec sa o nich nijako nezaujíma. Pre maloleté deti má zabezpečené bývanie. S druhom plánujú uzavrieť manželstvo a druh jej pomáha pri zabezpečovaní starostlivosti o deti a aj v budúcnosti sa chce podieľať na ich výchove. Z uvedených dôvodov je matka toho názoru, že pominuli dôvody, pre ktoré bola ústavná starostlivosť nariadená.

6. Otec sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil a keďže doručenie predvolania mala vykázané riadne a včas, súd postupoval podľa § 31 CMP a vec prejednal v jej neprítomnosti.

9P/323/2016

7. Súd vykonal dokazovanie rodnými listami maloletých detí, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice o prešetrení rodinných pomerov zo dňa 23.3.2017, správou z Detského domova Košická Nová Ves, listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový a právny stav:

8. Matka na pojednávaní trvala na svojom návrhu. Uviedla, že s otcom maloletých detí W. K. má spolu X detí, z toho 5 detí je umiestnených v Detskom domove, Košická Nová Ves. Ide o maloleté deti N., N., I., M. a N.. Ďalšie deti sú plnoleté a jedno z detí je umiestnené v Detskom domove z dôvodu jeho zlého zdravotného stavu.

9. S Ladislavom K. boli manželia. Mala s ním veľmi ťažký život. Boli tam zlé podmienky. Nestaral sa o deti. Bol alkoholik. Bol dvakrát vo väzení. Z toho dôvodu sa deti dostali do detského domova. Ona však stále túžila po tom, aby sa deti vrátili k nej a robila všetko preto, aby im vytvorila vhodné podmienky. T.č. sa zdržiava so svojim priateľom Z. S. v záhradnej chatke na N. ul. v Y.. N. priateľ nemá žiadne maloleté deti, veľmi dobre vychádza s jej deťmi. Chodia ich navštevovať do detského domova. Deti k nim chodievajú na prázdniny a sviatky. Arpád S. je invalidný dôchodca, poberá invalidný dôchodok a úrazovú rentu. Majú jednoizbovú chatku a kuchynku, ktorú má jej druh v dlhodobom prenájme od F. SR. Majú elektrinu a teplú vodu, vykurejú tuhým palivom. Ona je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 61,60 Eur.

10. Maloleté deti N., M. a N. sú u ich od septembra XXXX na povolenom dlhodobom pobyte. Prestavali altánok a vytvorili tak pre deti samostatnú murovanú izbu. Pre deti má pripravené postele, ako aj miesto na učenie. Všetky deti budú navštevovať školu. Na toto si dá veľký pozor, pretože nechce, aby jej deti boli znova odobraté. Maloletá Júlia je od septembra 2016 žiačkou G. školy na Z. ul. a maloletý M. a N. sú žiakmi F. školy na K. ul. v Košiciach. D. deti sú zdravé, ale potrebujú navštevovať odborné ambulancie.

XX. Kolízny opatrovník na pojednávaní v celom rozsahu trval na podanom podnete, na správe z prešetrenia pomerov zo dňa 23.3.2017 a navrhoval, aby súd zrušil ústavnú výchovu a deti zveril do osobnej starostlivosti matky, pretože matka preukázala, že sa vie postarať o deti a má to vytvorené vhodné podmienky. Deti sú umiestnené v zariadení na výkon ústavnej starostlivosti od r. 2014. Matka však od r. 2015 prejavuje veľký záujem o deti. S priateľom p. S. obývajú záhradnú chatku, ktorá je však prispôsobená na bývanie a starostlivosť pre deti. Z dôvodu, že matka prejavovala veľký záujem o deti detský domov zorganizoval 11 prípadov konferencií, na ktorých sa zúčastnila matka a na 2 z nich bol aj jej priateľ p. S.. Správanie matky a jej priateľa a ich prístup je veľmi zodpovedný a seriózny.

12. Podľa správy kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 23.3.2017, úrad eviduje rodinu od roku 2008 z dôvodu páchania trestnej činnosti maloletými deťmi. Maloleté deti sa narodili z manželstva Z. K., nar. X.X.XXXX a W. K., nar. XX.X.XXXX, Manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č.k. 19P/26/2015 zo dňa 18.3.2016. Z ich manželstva sa

narodilo osem detí, pred uzavretím manželstva jedno dieťa. Na čas po rozvoze manželstva boli maloleté deti

9P/323/2016

ponechané v ústavnej starostlivosti. Rodičia a deti mali pôvodne trvalý pobyt na adrese Y. XX/XX D., V. spoločný trvalý pobyt je v B. D..

13. Rodina žila na Y. ulici XX/XX s ďalšou rodinou v rodinnom dome, ktorý predali, ale ďalšie bývanie si nezabezpečili. V priebehu dvoch rokov sa zdržiavali na viacerých adresách bez prihlásenia. Od júna 2012 rodina žila za dedinou D., kde si na cudzom súkromnom pozemku postavili unimobunku - skriňu z Avie, ktorú zariadili dvoma lôžkami na spanie, jednou skrinkou a pieckou. Vodu využívali z blízkeho upraveného prameňa, kúrili drevom. Maloleté dcéry Mária, N., N. a I. boli v tom čase žiačkami B. internátnej školy v F.. X. týždeň bývali v internáte, doma trávili víkendy. Maloletí M. a N. boli v celodennej starostlivosti rodičov. V tom čase matka porodila maloletú Z. I., nar. XX.X.XXXX, u ktorej bola nariadená ústavná starostlivosť rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 19P/392/2012 zo dňa 27.3.2013 a maloletá Z. I. bola umiestnená do Detského domova Sečovce. Z. Mária je ťažko zdravotne postihnuté dieťa, jej zdravotný stav si vyžaduje osobitnú špecializovanú starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine. Z uvedeného dôvodu bola premiestnená z profesionálnej rodiny do špecializovanej skupiny s opatrovateľskou starostlivosťou. C. poslednej správy z detského domova jej vývin v oblasti hrubej a jemnej motoriky, rečový a sociálny vývin sú v norme, vývin percepcie a vnímania súvislosti je oneskorený. U Z. I. prevažujú výkyvy nálad, prítomný motorický nepokoj, hyperaktivita a prejavy nespokojnosti so sklonom k autoagresii. Okresný súd Košice - okolie rozsudkom č.k. 9P/188/2015 zo dňa 21.10.2015, Z. I. vyhlásil za osvojiteľnú a rodičov pozbavil ich rodičovských práv a povinností. S. je zapísané v zozname detí, ktorým treba sprostredkovať NRS formou osvojenia. O toto dieťa ani jeden z rodičov neprejavuje záujem, výživné neplatia.

14. Z dôvodu, že rodičia museli unimobunku opustiť a pozemok vypratať, matke s maloletými deťmi bolo poskytnuté ubytovanie v Y. centre na C. ulici v Y.. C. opakované porušovanie domového poriadku Arcidiecézna charita s ňou zrušila zmluvu ku dňu 7.3.2014. Z uvedeného dôvodu úrad dňa 6.3.2014 podal súdu návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti a vydanie predbežného opatrenia. Okresný súd Košice - okolie uznesením č.k. 19PPOm/1/2014 zo dňa 6.3.2014 predbežne zveril maloleté deti do dočasnej starostlivosti Strediska krízovej intervencie Košice, Adlerova 4. Vo veci ústavnej starostlivosti rozhodol rozsudkom č.k. 19P/100/2014 zo dňa 25.3.2015, právoplatným dňa 7.5.2015, tak že u maloletých detí nariadil ústavnú starostlivosť a deti umiestnil do Detského domova Košická Nová Ves. Od 25.5.2015 maloleté deti sú umiestnené v satelite detského domova v samostatnej skupine v rodinnom dome v F..

15. Otec maloletých detí W. K. sa zdržiava na neznámej adrese v Y., podľa vyjadrenia matky sa potuluje s bezdomovcami. Nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nepožiadala ani o dávku v hmotnej núdzi. Od umiestnenia detí neprejavil o ne žiaden záujem, výživné neplatí.

16. Matka Z. K. žije s druhom Z. S., ktorý je invalidný dôchodca a jeho príjmom je invalidný dôchodok a úrazová renta. Je slobodný a z predchádzajúceho vzťahu má dve dospelé deti. Bývajú na adrese N. XX, Y., kde obývajú jednoizbovú chatku s kuchynkou, ktorú má jej druh Z. S. v dlhodobom prenájme od F. SR. 9P/323/2016

Chatka je kompletne a účelne zariadená, elektrina a voda zavedená, vykurovanie na tuhé palivo. Matka je nezamestnaná a z úradu poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 61,60 eur. Matka o deti prejavuje záujem, je s nimi v pravidelnom kontakte, určené výživné na deti neplatí alebo len občas v nízkych sumách. Jej dlh na výživnom ku dňu podania správy je v sume 2 794,93 eur. Dňa 5.10.2016 bol súdu doručený návrh matky na zrušenie ústavnej starostlivosti.

17. V čase umiestnenia detí do dočasnej starostlivosti Strediska krízovej intervencie Košice, Adlerova 4, matka o deti neprejavovala záujem, preto úrad trval na nariadení ústavnej starostlivosti u menovaných detí. Až po ich umiestnení do detského domova, keď začala žiť s Z. S., začala prejavovať intenzívny

záujem o deti. Z uvedeného dôvodu v roku 2015 úrad zaradil rodinu do priorít za účelom vykonávania sanácie, cieľom ktorej bolo utužovanie väzieb medzi matkou a deťmi, vytváranie väzieb s druhom matky a podpora matky v jej snahe zabezpečovať starostlivosť o deti.

18. Od umiestnenia detí do Detského domova Košická Nová Ves dňa 25.5.2015, detský domov za účasti úradu, matky detí, iných príbuzných, prípadne zástupcov ďalších organizácií zorganizoval osem prípadových konferencií, na ktorých boli prijímané úlohy pre matku, detský domov a úrad vedúce k splneniu cieľa sociálnej práce, ktorým je sanácia. V prípade maloletých detí K. sa cieľ darí plniť. Úrad o výkone ústavnej starostlivosti podáva súdu raz za po roka správu.

19. V súčasnosti maloleté deti N., M. a N. sú od septembra XXXX na povolenom dlhodobom pobyte u matky, ktorá o ne vykonáva osobnú starostlivosť. Matka s druhom pripravili v priebehu roka 2016 samostatnú murovanú izbu pre deti, a to prestavbou altánku. Izba je zateplená, vmurované plastové okno a plastové dvere. Je zariadená tromi posteľami pre dievčatá a skriňou na oblečenie, vykurovanie je zabezpečené pieckou na tuhé palivo. René a N. spia s matkou a jej druhom, majú pripravené samostatné rozkladacie postele. Maloleté deti N. a I. sú naďalej umiestnené v S. domove Y. T. D. v samostatnej skupine v rodinnom dome v F., kde navštevujú špeciálnu základnú školu. Víkendy trávia u matky. Júlia je od septembra 2016 žiačkou G. školy na Z. ulici v Y., odbor pomocná sila v kuchyni. I. M. je žiakom 2. ročníka a maloletý N. žiakom 1. ročníka na F. škole na K. ulici v Y.. Júlia v 1. polroku školského roka 2016/2017 mala 30 neospravedlnených hodín a mala zhoršenú známku zo správania. René mal deväť neospravedlnených hodín a podľa vyjadrenia školy učivo nezvláda. Július nemal neospravedlnené hodiny a triedna učiteľka chválila jeho správanie aj prospech. Deti sú zdravé, ale potrebujú navštevovať odborné ambulancie, Júlia psychiatriu, René psychiatriu, urológiu a neurológiu, Július logopédiu.

20. Dňa 23.3.2017 sa uskutočnila ďalšia prípadová konferencia za účasti druhu matky detí Z. S., na ktorej úrad trval z dôvodu, aby matka a jej druh boli informovaní na aké dávky si môže matka uplatniť nárok po zrušení ústavnej starostlivosti a aby boli oboznámení so skutočnosťami a podmienkami, za ktorých si môže matka požiadať o dávku v hmotnej núdzi a štátne dávky. I. druh Z. S. uviedol, že matku v jej návrhu na zrušenie ústavnej starostlivosti podporuje, jej deti má rád, zvykli si na seba, deti ho rešpektujú. Keďže tri deti sú od septembra 2016 na dlhodobom povolenom pobyte u matky a ďalšie dve deti

9P/323/2016

trávia všetky víkendy, prázdniny a sviatky u matky, ani nepripúšťajú možnosť, aby sa ústavná starostlivosť nezrušila.

21. Z uvedených dôvodov úrad navrhuje vyhovieť návrhu matky na zrušenie ústavnej starostlivosti.

22. Podľa správy Detského domova Košická Nová Ves zo dňa 7.3.2017, maloleté deti N. a I. K. sa nachádzajú v rodinnom dome Detského domova v F.. Počas pracovného týždňa navštevujú D. F. školu. V piatky po príchode zo školy odchádzajú domov k matke na víkendové pobyty, taktiež aj počas sviatkov a prázdnin. N., M. a N. sú u matky na dlhodobom povolenom pobyte - od nového školského roka 2017/2018, pričom začali navštevovať aj nové školy.

23. Maloletá N. navštevuje v školskom roku XXXX/2017 1. ročník na OU Alejova, Košice. V škole dosahuje dobré výsledky. Je introvertná. V apríli 2016 bola hospitalizovaná na detskej chirurgii kvôli akútnym bolestiam brušnej dutiny. Je možné, že ide o cysty alebo psychosomatické problémy. I. N. je v 8. ročníku D. v F., v škole prospieva. Je usmievavá a komunikatívna. I. I. navštevuje D. internátnu v F., v šiestom ročníku. V školskom roku XXXX/XXXX urobila v jednom školskom roku dva ročníky - piaty ročník skončila s čistými jednotkami. V druhom polroku je preradená do šiesteho ročníka. T. PC krúžok. I. M. navštevuje G. ZŠ na K. ulici v Y.. I. roku prepadol. M. má poruchu učenia. Navštevuje psychiatriu, neurológa a logopéda. Matku a jej druhu nepočúva. Maloletý N. mal od septembra 2016 navštevovať O. ročník ŽŠ K. 9 v Y., z dôvodu sanácie rodiny a dlhodobého povoleného pobytu u matky v Y.. Po pretestovaní ho škola preradila do prvého ročníka. Navštevuje logopéda.

24. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

25. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, § 25 a 26 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> sa použijú primerane.

26. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

27. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

9P/323/2016

28. Súd poznamenáva, že podľa § 5 z. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, sumy životného minima sa novo upravujú vždy k 1. júlu bežného kalendárneho roka, pričom od 1.7.2014 do 30.6.2015 30 % životného minima na nezaopatrené dieťa predstavuje sumu 27,13 eura. Výživným v takej výške sú rodičia povinní prispievať mesačne na výživu maloletého dieťaťa. Pokiaľ nebude rodičom určené výživné v inej výške ako je 30 % životného minima na jedno nezaopatrené dieťa, budú povinní prispievať na výživu maloletého dieťaťa minimálnym výživným od 1.7.2015 v sume určenej opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR podľa údajov zistených Štatistickým úradom Slovenskej republiky.

29. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných, opakujúcich sa dávkach, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

30. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

31. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu, a to predovšetkým správou o prešetroaní pomerov v rodine maloletých detí a správou Detského domova Košická Nová Ves, súd dospel k záveru, že je v záujme maloletých detí K., aby boli zverené do osobnej starostlivosti matky, nakoľko matka prejavuje aktívny záujem o maloleté deti, za pomoci druhu si upravila podmienky na bývanie, tri maloleté deti sú už prakticky rok na dlhodobom pobyte u matky, pričom nie sú vykázané žiadne nedostatky v ich starostlivosti. Otec maloletých detí neprejavuje o nich záujem, vedie túlavý život, súd nevedel preskúmať jeho finančné možnosti, a preto bol zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí minimálnym výživným. Z uvedeného dôvodu, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne

(odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.